

Plan van aanpak controles
Alcoholwet 2026 - 2029

Algemeen

Eind juli 2025 is het plan van aanpak preventie middelen onder jongeren vastgesteld. In het plan van aanpak wordt er ingezet op vier pijlers en per pijler is een subdoelstelling geformuleerd. Eén van de pijlers is regelgeving & handhaving met de volgende doelstelling.

De beschikbaarheid van alcohol en andere middelen voor jongeren wordt beperkt door optimale inzet van regelgeving en handhaving, zoals controles op naleving van leeftijdsgrenzen en schenktijden.

In dit plan wordt ingegaan hoe wij ons gaan inzetten om de bovengenoemde doelstelling te behalen. Het houden van basiscontroles, controles op leeftijdsgrenzen, het doorschenken en de schenktijden. Ook wordt er ingegaan op de beschikbare toezichtcapaciteit en de mogelijke samenwerking binnen het basisteam BES. Ook wordt er geïnvesteerd in communicatie. Als laatste is er een maatregelenmatrix opgenomen.

Toezicht en handhaving Alcoholwet

De Alcoholwet heeft zowel een gezondheids- als een openbare orde en veiligheidsperspectief. Het doel van de gemeente is om door middel van naleving van de wet bij te dragen aan het voorkomen van gezondheidsschade en verstoringen van de openbare orde. Sinds 1 januari 2013 is de gemeente verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de wet en heeft daarmee een belangrijk instrument in handen. Onderzoek laat zien dat handhaving noodzakelijk is om het gewenste effect te bereiken van maatregelen, zoals de leeftijdsgrens voor alcohol en het verbod op doorschenken.

Handhavingsprioriteiten

De focus van het toezicht ligt op de leeftijdsgrens, het voorkomen van dronkenschap en de schenktijden. Het betreft de volgende bepalingen:

Leeftijdsgrens 18 jaar

- *Artikel 20, lid 1 Alcoholwet:* Oftewel het bedrijfsmatig of anders dan om niet verstrekken van alcoholhoudende drank aan een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt. Eveneens wordt begrepen het verstrekken van alcoholhoudende drank aan een persoon van 18 jaar of ouder, welke kennelijk bestemd is voor een persoon van wie de leeftijd niet is vastgesteld.
- *Artikel 45 Alcoholwet:* Het verbod op het aanwezig hebben van alcohol onder de 18 jaar op voor publiek toegankelijke plaatsen.
- *Artikel 45a, lid 1 Alcoholwet:* Het verbod voor volwassenen om op publiek toegankelijke plaatsen anders dan bedrijfsmatig alcohol te verstrekken aan een persoon die de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt, ook bekend als wederverstrekking.

Dronkenschap/doorschenken

- *Artikel 20, lid 4 Alcoholwet:* Het verbod om personen in kennelijke staat van dronkenschap toe te laten in een horecazaak, op het terras of in een slijterij.
- *Artikel 20, lid 5 van de Alcoholwet:* Het verbod om in kennelijke staat dienst te doen in een horecazaak, op het terras of in een slijterij.
- *Artikel 151f Wetboek van Strafrecht* (in samenwerking met de politie): Verbod om personen in kennelijke staat van dronkenschap alcohol te verkopen of toe te dienen.
- *Artikel 430b Wetboek van Strafrecht* (in samenwerking met de politie): Verbod om zich in kennelijke staat van dronkenschap op de openbare weg te bevinden.

Schenktijden

- *Artikel van de Algemene Plaatselijke Verordening:* Een para-commerciële rechtspersoon mag alcoholhoudende drank uitsluitend verstrekken tot **20.00** uur. Bij verenigingsactiviteiten mag dit tot uiterlijk **00.00** uur. Dit is tevens de sluitingstijd van een para-commerciële instelling.
- *Convenant sport 2006:* de sportverenigingen verstrekken in hun accommodaties voor **11.30** uur geen alcohol.

Controles

Hieronder wordt ingegaan op de verschillende controles voor de komende vier jaar. Het aantal controles per jaar worden afgestemd op de beschikbare toezichtcapaciteit.

Basiscontrole

Voordat de leeftijdsgrens/dronkenschap inspecties worden uitgevoerd, is het zaak dat de vergunningen (Alcoholwet en exploitatie) actueel zijn van alle gelegenheden waar alcohol wordt verkocht. Met een basiscontrole wordt om de twee jaar vastgesteld of de vergunning nog op orde is en of de leidinggevende aanwezig is. Basiscontroles worden uitgevoerd in uniform.

Controle op leeftijdsgrens en dronkenschap

Gestreefd wordt naar een controlefrequentie van minimaal 6 keer per jaar voor de hotspots met een hoge risicoscore. Voor de hotspots met een beperkt risico zijn 4 inspecties per jaar noodzakelijk om de naleving effectief te beïnvloeden. Voor de groene categorie met een beperkt risico volstaat 1 controle per jaar. Er wordt nog een risicoanalyse gemaakt op basis van de basiscontroles en het aantal (overlast)meldingen over bepaalde gelegenheden. De controles zullen met name in de weekenden plaatsvinden, tenzij de risicoanalyse anders bepaalt. De controles worden uitgevoerd in burgerkleding.

Voor de controles op de leeftijdsgrens zet de gemeente de testkopermethode in. Bij de testkopermethode worden jongeren (minderjarig of meerderjarig) die niet onmiskenbaar 18 jaar of ouder zijn, ingezet om te constateren of de leeftijd goed wordt vastgesteld en of er al dan niet aan hen

alcohol wordt verkocht of verstrekt. De boa van de gemeente neemt de testkoper(s) mee en laat deze een aankoop poging doen. De boa observeert de aankoop poging en wanneer hij of zij constateert dat de leeftijd niet op de juiste manier wordt vastgesteld, treedt de gemeente handhavend op volgens het handhavingsarrangement.

Voor de dronkenschap inspecties wordt actief samengewerkt met de politie. De burgemeester kan op basis van bevindingen van de gemeentelijke boa handhavend op te treden op basis van artikel 20 lid 5 en 6 (aanwezigheid toestaan aan dronken personen en dronken dienstdoen in horecalokaliteit). Handhaving met betrekking tot het doorschenken aan dronken personen en dronkenschap in de openbare ruimte is voorbehouden aan de politie. Voor de veiligheid van de boa maakt de gemeente afspraken met de politie over gezamenlijke controles en ondersteuning op afroep bij risicovolle situaties.

Controle op het naleven van de schenktijden

Ook een controle op het naleven van de schenktijden heeft bij ons de aandacht. Het gaat hierbij vooral om de schenktijden bij para-commerciële instellingen. In de Algemene Plaatselijke Verordening zijn hiervoor specifieke schenktijden opgenomen. Er wordt steekproefsgewijs gecontroleerd op de schenktijden. Deze controles worden uitgevoerd in uniform.

Aantal Alcoholwetvergunningen

In de gemeente Bunschoten zijn er circa 57 gelegenheden met een Alcoholwetvergunning. Het gaat om 30 horecagelegenheden, 20 para-commerciële instellingen (bijvoorbeeld sportverenigingen of het zorgcentrum De Haven) en daarnaast zijn er 7 slijterijen. Ook zijn er enkele horecagelegenheden met alleen exploitatievergunning. Bij de basiscontrole worden alle gelegenheden bezocht om te kijken of de alle vergunningen op orde zijn.

Toezichtcapaciteit

De afgelopen jaren is er onvoldoende gecontroleerd op het naleven van de Alcoholwet. Daarom wordt er eerst een basiscontrole uitgevoerd bij alle horecagelegenheden. Dit vraagt niet alleen toezichtcapaciteit maar ook capaciteit van de vergunningverlener APV & bijzondere wetten. Bij gemeente Bunschoten werken drie Boa's en alle drie de Boa's hebben een opleiding toezicht Alcoholwet met goed resultaat gevolgd.

Nadat de basiscontroles zijn uitgevoerd, worden de controles op de leeftijdsgrens, doorschenken en de schenktijden ingepland.

De toezichtcapaciteit voor de controles op de leeftijdsgrens en het doorschenken wordt in samenwerking met de gemeenten binnen het basisteam BES georganiseerd. Onderlinge uitwisseling van boa's maakt de kans kleiner dat zij worden herkend tijdens controles in burger op bijvoorbeeld de naleving van de leeftijdsgrens en dronkenschap. De samenwerking is vastgelegd in de Samenwerkingsovereenkomst Buitengewoon opsporingsambtenaren domein I tussen de gemeenten Baarn, Bunschoten, De Bilt, Eemnes en Soest.

Communicatie

Verstrekkers van alcohol zijn verantwoordelijk voor de naleving van de Alcoholwet en aanvullende lokale regelgeving. Van hen wordt verwacht dat ze de leeftijdsgrens voor de verstrekking van alcohol kennen en naleven, evenals de verboden op wederverstrekking, het verbod op doorschenken bij dronkenschap en het toelaten van personen in kennelijke staat van dronkenschap in de onderneming, de vereniging of het evenement. Verschillende typen professionals zijn hierbij betrokken: bedrijfsleiders, filiaalmanagers, barpersoneel, barvrijwilligers, portiers, caissières, et cetera.

Training

Belangrijk is vooral dat een alcoholverstrekker zich bewust is van zijn/haar verantwoordelijkheid en handelingsperspectief heeft, ook wanneer er weerstand is bij de klant. Om alcoholverstrekkers hierin te bekwamen zijn trainingsprogramma's ontwikkeld voor medewerkers van horeca, slijterijen en sportverenigingen, zoals de *e-learnings Voor Elkaar* over verantwoord alcohol verkopen. De regionale instellingen voor verslavingszorg kunnen een face to face trainingen verzorgen over dit onderwerp.

Daarnaast bestaat de face to face IVA (Instructie Verantwoord Alcoholgebruik) training voor barvrijwilligers. Voor deze training wordt een regionale trainer, bijvoorbeeld van de regionale instelling voor verslavingszorg ingezet. De bedrijfsleider in een horecaonderneming heeft een belangrijke rol in het motiveren en ondersteunen van personeel bij het naleven van de wetgeving. Deze leidinggevende moet daarom altijd een rol hebben in de trainingsopzet. Uit onderzoek is bovendien gebleken dat training van barpersoneel alleen effect heeft als deze is gekoppeld aan een adequate handhavingsarrangement. De gemeente stimuleert alcoholverstrekkers om het personeel een training verantwoord schenken te laten volgen.

Nalevingscommunicatie

Nalevingscommunicatie omvat alle vormen van communicatie (media, persoonlijk, internet etc.) die gericht is op het stimuleren van naleving. Doel van nalevingscommunicatie is om een gedragsverandering te bewerkstelligen bij de doelgroep. Dit kan onder andere door met communicatie over toezichtresultaten de subjectieve pakkans te vergroten en het aansluiten op landelijke campagnes, zoals Nix zonder ID. Er wordt samen met de afdeling communicatie een communicatieplan opgesteld ter ondersteuning van de nalevingsdoelstellingen.

Maatregelenmatrix

De tabel schetst een overzicht van de maatregelen voor de komende vier jaar. Begin 2026 vinden bij alle gelegenheden met een Alcoholwetvergunning de basiscontrole plaats.

	Toezicht en Handhaving	Regelgeving	Educatie
Basiscontrole	Controleren vergunningen bij detailhandel, horeca en paracommercie	Alcoholwet Algemene Plaatselijke Verordening	
Detailhandel inclusief slijterijen	Toezicht leeftijdsgrens (met testkopers) Handhavingstappenplan	Leeftijdsgrens	Communicatie over Alcoholwet en alcoholregels Nalevingscommunicatie
Horeca	Toezicht leeftijdsgrens (met testkopers) Toezicht doorschenken/ aanwezigheid dronken personen Toezicht happy hours Handhavingstappenplan	Leeftijdsgrens Verbod op aanwezigheid dronken personen en doorschenken Happy hours beperken	Communicatie over Alcoholwet en alcoholregels Training barpersoneel Nalevingscommunicatie
Sport en andere paracommerciële verstrekkers	Toezicht leeftijdsgrens (met testkopers) Toezicht doorschenken Toezicht schenktijden Toezicht happy hours Handhavingstappenplan	Leeftijdsgrens Verbod op aanwezigheid dronken personen doorschenken Schenktijden Happy hours beperken	Training barvrijwilligers Nalevings-communicatie Communicatie over Alcoholwet en alcoholregels
Evenementen	Toezicht leeftijdsgrens (met testkopers) Toezicht doorschenken/ aanwezigheid dronken personen Handhavingstappenplan	Leeftijdsgrens Verbod op doorschenken Aanvullende eisen t.a.v. ontheffing Alcoholwet bij evenementen	Communicatie over Alcoholwet en alcoholregels Training barpersoneel Nalevingscommunicatie
Openbare ruimte/Algemeen	Toezicht bezit alcohol onder de 18 jaar Toezicht openbaar dronkenschap Toezicht wederverstrekking	Verbod aanwezig hebben alcohol onder de 18 jaar Verbod openbaar dronkenschap Verbod weder-verstrekking	Communicatieplan Campagne Ik Pas Nix18

Bijlage I Checklist controle horecagelegenheid

Basiscontrole horecagelegenheid gemeente Bunschoten				
Naam horecagelegenheid:				
Adres:				
Naam aanwezige(n):				
Datum controle:				
		Ja	Nee	Opmerkingen
Controle-onderdelen:		(aankruisen wat van toepassing is)		
Beschikt het bedrijf over één of meerdere geldige Alcoholwetvergunning(en)? <i>(artikel 3 Alcoholwet)</i>				Datum vergunning:
Is de Alcoholwetvergunning of een afschrift daarvan aanwezig in de horecalokaliteit? <i>(artikel 29 Alcoholwet)</i>				
Komen de gegevens (rechtsvorm/lokaliteit) (etc.) nog overeen met de gegevens in de vergunning? <i>(check KvK) (artikel 14 Alcoholwet)</i>				
Is er een leidinggevende in de inrichting aanwezig? <i>(artikel 24 Alcoholwet)</i>				
ID gegevens leidinggevende(n):	Naam: Type legitimatie: Rijbewijs / Paspoort / ID-kaart BSN nummer:			

	Naam: Type legitimatie: Rijbewijs / Paspoort / ID-kaart BSN nummer:			
Wordt er alcoholhoudende drank verstrekt voor gebruik elders dan ter plaatse? <i>(artikel 13 Alcoholwet)</i>				
Wordt alcoholhoudende drank verstrekt voor gebruik in een horecalokaliteit en/of evt. terras anders dan in de vergunning aangegeven? <i>(artikel 12 Alcoholwet)</i>				
Worden de leeftijdsgrenzen duidelijk zichtbaar en goed leesbaar aangegeven bij de toegang van de horecalokaliteit? <i>(artikel 20 Alcoholwet en artikel 20 lid 3 Alcoholwet)</i>				
Vindt er bij de toegang toegangscontrole plaats?				
Wordt er door de verstrekker aan jongeren die nog niet onmiskenbaar ouder dan 18 jaar zijn naar een identiteitsbewijs gevraagd? <i>(artikel 20 Alcoholwet)</i>				
Wordt er alcoholhoudende drank verstrekt aan personen waarvan niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt? <i>(artikel 20 Alcoholwet)</i>				
Worden er personen toegelaten in de horecalokaliteit of op het terras die in kennelijke staat van dronkenschap of kennelijk onder invloed van drugs verkeren? <i>(artikel 20 Alcoholwet)</i>				

Wordt de openbare orde aangetast of de openbare orde verstoord door de exploitatie? (<i>artikel 21 Alcoholwet</i>)				
Een inrichting waarin het horecabedrijf wordt uitgeoefend, heeft ten minste één horecalokaleiteit met een vloeroppervlakte van ten minste 35m ² . Een lokaleiteit is gedefinieerd als 'een ruimte die omsloten is door scheidingsconstructies'. (<i>artikel 10.2 Alcoholwet</i>)				
Hoogte-eis voor nieuwbouw is 2.60 meter van de vloer af gemeten en voor bestaande bouw is 2.10 meter.				
Mechanische afvoer is niet verplicht. Luchtverversingscapaciteit bij nieuwbouw is 4dm ³ /s per persoon (vereist voor nieuwbouw is dat de luchttoevoer rechtstreeks van buiten komt). Voor bestaande bouw geldt 2,12 dm ³ /s per persoon.				
Voor nieuwbouw 2 toiletten zonder verdere eisen van voorportaal/apart handen wassen. Indien er maximaal 15 personen zijn aangewezen op het toilet dan volstaat één toilet. Voor bestaande bouw geldt dat één toilet volstaat, indien er maximaal 25 personen op zijn aangewezen.				
Geen strijdigheden geconstateerd Bbl?				

Zijn er kansspelautomaten aanwezig (zo ja: hoeveel kansspelautomaten zijn er aanwezig)? (artikel 2:40 APV)					Aantal:
Beschikt het bedrijf over een geldige aanwezigheidsvergunning?					
Houdt het bedrijf zich aan de sluitingstijden? (artikel 2:29 APV)					
Wordt het verbod op happy hours of prijsacties nageleefd? (artikel 2:34d APV)					
Worden toezichthouders belemmerd in hun werkzaamheden? (artikel 5:30 Awb)					
Algehele sfeerimpressie:					
Overige opmerkingen:					

Bijlage II Checklist controle slijterij

Basiscontrole slijterij gemeente Bunschoten				
Naam slijterij:				
Adres:				
Naam aanwezige(n):				
Datum controle:				
		Ja	Nee	Opmerkingen
Controle-onderdelen:		(aankruisen wat van toepassing is)		
Beschikt het bedrijf over één of meerdere geldige Alcoholwetvergunning(en)? <i>(artikel 3 Alcoholwet)</i>				Datum vergunning:
Is de Alcoholwetvergunning of een afschrift daarvan aanwezig in de slijterij? <i>(artikel 29 Alcoholwet)</i>				
Komen de gegevens (rechtsvorm/lokaliteit) (etc.) nog overeen met de gegevens in de vergunning? <i>(check KvK) (artikel 14 Alcoholwet)</i>				
Is er een leidinggevende in de inrichting aanwezig? <i>(artikel 24 Alcoholwet)</i>				
ID gegevens leidinggevende(n):	Naam: Type legitimatie: Rijbewijs / Paspoort / ID-kaart BSN nummer:			

	Naam: Type legitimatie: Rijbewijs / Paspoort / ID-kaart BSN nummer:			
Wordt er alcoholhoudende drank verstrekt voor gebruik ter plaatse? (<i>artikel 13 Alcoholwet</i>)				
Wordt alcoholhoudende drank verstrekt voor gebruik in een horecalokaliteit en/of evt. terras anders dan in de vergunning aangegeven? (<i>artikel 12 Alcoholwet</i>)				
Worden de leeftijdsgrenzen duidelijk zichtbaar en goed leesbaar aangegeven bij de toegang van de slijterij? (<i>artikel 20 Alcoholwet en artikel 20 lid 3 Alcoholwet</i>)				
Wordt er door de verstrekker aan jongeren die nog niet onmiskenbaar ouder dan 18 jaar zijn naar een identiteitsbewijs gevraagd? (<i>artikel 20 Alcoholwet</i>)				
Wordt er alcoholhoudende drank verstrekt aan personen waarvan niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt? (<i>artikel 20 Alcoholwet</i>)				
Wordt de openbare orde aangetast of de openbare orde verstoord door de exploitatie? (<i>artikel 21 Alcoholwet</i>)				
Geen strijdigheden geconstateerd Bbl of Omgevingswet)?				
Worden er andere artikelen verkocht in het slijtlokaliteit? (<i>artikel 14 Alcoholwet</i>)				

Worden toezichthouders belemmerd in hun werkzaamheden? (<i>artikel 5:30 Awb</i>)				
Algehele sfeerimpressie:				
Overige opmerkingen:				

Bijlage III Checklist controle paracommercie

Basiscontrole paracommercie gemeente Bunschoten				
Naam paracommercie:				
Adres:				
Naam aanwezige(n):				
Datum controle:				
	Ja	Nee		Opmerkingen
Controle-onderdelen:	(aankruisen wat van toepassing is)			
Beschikt het bedrijf over één of meerdere geldige Alcoholwetvergunning(en)? <i>(artikel 3 Alcoholwet)</i>				Datum vergunning:
Is de Alcoholwetvergunning of een afschrift daarvan aanwezig in de horecalokaleiteit? <i>(artikel 29 Alcoholwet)</i>				
Komen de gegevens (rechtsvorm/lokaliteit) (etc.) nog overeen met de gegevens in de vergunning? <i>(check KvK) (artikel 14 Alcoholwet)</i>				
Is het bestuursreglement aanwezig in de inrichting?				
Is er een lijst met bar-geïnstrueerden aanwezig?				

Is er een leidinggevende of een barvrijwilligers die een IVA-instructie heeft gevolgd aanwezig? <i>(artikel 24 Alcoholwet)</i>				
ID gegevens leidinggevende(n):	Naam: Type legitimatie: Rijbewijs / Paspoort / ID-kaart BSN nummer: Naam: Type legitimatie: Rijbewijs / Paspoort / ID-kaart BSN nummer:			
Wordt alcoholhoudende drank verstrekt voor gebruik in een horecalokaliteit en/of evt. terras anders dan in de vergunning aangegeven? <i>(artikel 12 Alcoholwet)</i>				
Worden de leeftijdsgrenzen duidelijk zichtbaar en goed leesbaar aangegeven bij de toegang van de horecalokaliteit? <i>(artikel 20 Alcoholwet en artikel 20 lid 3 Alcoholwet)</i>				
Wordt er door de verstrekker aan jongeren die nog niet onmiskenbaar ouder dan 18 jaar zijn naar een identiteitsbewijs gevraagd? <i>(artikel 20 Alcoholwet)</i>				
Wordt er alcoholhoudende drank verstrekt aan personen waarvan niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt? <i>(artikel 20 Alcoholwet)</i>				
Worden er personen toegelaten in de horecalokaliteit of op het terras die in kennelijke staat van dronkenschap of				

kennelijk onder invloed van drugs verkeren? (<i>artikel 20 Alcoholwet</i>)				
Wordt de openbare orde aangetast of de openbare orde verstoord door de exploitatie? (<i>artikel 21 Alcoholwet</i>)				
Geen strijdigheden geconstateerd Bbl of Omgevingswet?				
Houdt de paracommerciële instelling zich aan de sluitingstijden? (<i>artikel 2:29 APV</i>)				
Houdt de paracommerciële instelling zich aan de schenktijden? (<i>artikel 2:34b APV</i>)				
Wordt het verbod op happy hours of prijsacties nageleefd? (<i>artikel 2:34d APV</i>)				
Worden toezichthouders belemmerd in hun werkzaamheden? (<i>artikel 5:30 Awb</i>)				
Algehele sfeerimpressie:				
Overige opmerkingen:				